Política | ACN | Actualitzat el 13/07/2017 a les 16:24

El Tribunal Suprem anul·la el projecte de variant de Benicarló-Vinaròs de l'N-340, en marxa des del 2015

La sentència no suposarà canvis a la pràctica, però permetrà els propietaris de 500 finques afectades cobrar un 25 % més respecte al preu inicial de les expropiacions

Gairebé dos anys després de la seua inauguració i posada en marxa, el Tribunal Suprem ha acabat dictaminant que el projecte de variant de Benicarló-Vinaròs de la carretera N-340 és definitivament nul de ple dret. L'empresa citrícola Rio Cenia, SL, que ja va aconseguir que el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana (TSJCV) invalidés anteriorment el projecte inicial aprovat pel Ministeri de Foment, va portar també fins a l'alt tribunal la modificació aprovada pel govern espanyol.

En la sentència, a la qual ha tingut accés l'ACN, el Suprem li dona la raó i qualifica de "desviació de poder" l'actuació estatal. Recorda que Foment no podia modificar un projecte ja anul·lat prèviament per rectificar l'omissió de sotmetre a informació pública les expropiacions i l'ocupació temporal de terrenys afectats. Tot plegat, però, segons la societat recurrent, no tindrà efectes pràctics més enllà que els propietaris de les 500 finques afectades puguen reclamar un 25% més del preu inicial de les expropiacions.

La sentència del Suprem, amb data del passat 20 de juny, utilitza termes contundents a l'hora de censurar l'actuació del govern espanyol en la construcció d'esta variant de Benicarló-Vinaròs de la N-340, de poc més de 18 quilòmetres en total i un cost d'uns 62 milions d'euros. Li retreu haver tirat endavant una modificació d'un projecte original que ja era nul de ple dret -i que, per tant, no existia-, "no per raons objectives del mateix, sinó simplement per corregir el tràmit d'informació pública que s'havia omès en la tramitació inicial".

Tal i com va argumentar el TSJCV, el motiu de fons per declarar la nul·litat del projecte inicial en dos sentències de 2011 i 2013 arran dels recursos presentats per l'empresa vinarossenca contra els expedients d'expropiació, era que el ministeri s'havia saltat, en la tramitació del projecte inicial, els preceptius procediments de sotmetre a informació pública les expropiacions, així com l'ocupació temporal i l'establiment de servituds als terrenys afectats. Entre estos, tres finques de Rio Cenia, al tram nord de la variant, a Vinaròs. Finalment, l'empresa també va acabar recorrent la modificació davant l'Audiència Nacional i, arran la desestimació inicial, va presentar recurs de cassació davant del Suprem.

Els magistrats recorden que amb esta pretesa reformulació Foment no pretenia alterar en cap cas el traçat original o les línies fonamentals. "Les propostes estan mancades de tota justificació per pretendre l'alteració de les previsions originals i dixen sense justificació l'aprovació d'esta modificació", subratllen. Per contra, tal i com posa de manifest de forma reiterada el Suprem al llarg del text de la sentència, en l'intent de corregir les omissions sense reiniciar el tràmit el govern espanyol pretenia modificar un projecte que ja no es podia considerar més com a vigent. "No es pot mantenir la legalitat d'una modificació del projecte perquè, pura i simplement, si el projecte inicial no existix, difícilment es pot modificar allò que no existeix", addueix la sentència.

Actuació viciada per la nul·litat

En este sentit, recorda que en el moment d'impulsar la modificació, l'any 2012, el govern espanyol ja coneixia almenys una de les sentències que tombava el projecte original, un fet que "vicia" qualsevol actuació posterior. Una nul·litat que, remarquen, no només pot afectar a la fase expropiatòria sinó que s'estén a tot el projecte, perquè la rectificació del tràmit d'expropiació no pot rehabilitar la proposta inicial, sinó que requeriria la seua aprovació de nou "en la seua integritat". De fet, la modificació aprovada acabava afectant només una de les tres finques de Rio Cenia, però amb una superfície major que la inicial.

Malgrat este cúmul de despropòsits administratius i legals, la variant va acabar sent inaugurada i posada en marxa el 15 d'octubre del passat 2015, en un acte amb la participació de la llavors ministra de Foment, Ana Pastor. L'obra havia de permetre descongestionar -especialment, de trànsit pesant- les travesseres de la N-340 al seu pas pels dos nuclis urbans. Segons han apuntat des de l'empresa citrícola, la nul·litat judicial, tot i que és ferma i no pot ser ja objecte de cap nou recurs, no suposarà finalment cap tipus de modificació de l'obra ni sobre el procediment mateix. Sí, però, segons han afegit, els propietaris de les 500 finques afectades, d'acord amb la normativa vigent per aquests casos, podran exigir el pagament d'un 25% més del preu de l'expropiació que va ser fixat inicialment.

Curiosament, l'empresa Río Cenia va resultar afectada de forma coincident en el temps per l'emplaçament inicial de la planta terrestre del projecte Castor, just a l'altra banda de la N-340 dels terrenys expropiats per la variant. Després d'obrir més d'una desena de litigis, la societat també ha aconseguit la nul·litat de la llicència d'obres d'estes instal·lacions terrestres -que es van acabar desplaçant cap a l'interior del terme de Vinaròs- així com del gasoducte que les connecta amb la xarxa de gas general, que es va construir sense estudi d'impacte ambiental.